နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့

မျက်စိလှူဒါန်းခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ

(နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဥပဒေ အမှတ် ၂/၉၆)

၁၃၅၇ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆန်း ၂ ရက်

(၁၉၉၆ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၉ ရက်)

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သည် အောက်ပါဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း(၁)

အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤဥပဒေကို **မျက်စိလှူဒါန်းခြင်းဆိုင်ရာ** ဥပဒေဟုခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များတွင် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရမည် -

(က) **မျက်စိ** ဆိုသည်မှာ ရှေ့ဘက်ပိုင်းတွင် မျက်ကြည်ဖြင့်ကာရံထားပြီး နောက်ဘက်ပိုင်းတွင် မျက်ဖြူဖြင့်ကာရံထားသော အလုံးပုံသဏ္ဌာန်ရှိ အမြင် အာရုံဖြစ်စေသည့် လူ့ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းကိုဆိုသည်။

(ခ) **မျက်စိဘဏ်** ဆိုသည်မှာ မျက်စိနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆေးကုသရန်ဖြစ်စေ၊ သုတေသနပြုရန်ဖြစ်စေ၊ အခြားဆေးဘက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်း ပြုလုပ်ရန်ဖြစ်စေ၊ မျက်စိကိုထုတ်ယူခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန် ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသည့်အဖွဲ့အစည်းကိုဆိုသည်။

(ဂ) **မျက်စိလှူဒါန်းသူ** ဆိုသည်မှာ သေဆုံးသည့်အခါ မိမိ၏မျက်စိကို ထုတ်ယူခွင့် ပြုကြောင်း ကြိုတင်ဆန္ဒပြုထားသူကို ဆိုသည်။

(ဃ) **မျက်စိထုတ်ယူခွင့်ရှိသူ** ဆိုသည်မှာ မျက်စိဘဏ်တွင် မျက်စိထုတ်ယူခြင်းပြု ရန် ဤဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသူကို ဆိုသည်။

(င) **မျက်စိထုတ်ယူခြင်း** ဆိုသည်မှာ မျက်စိထုတ်ယူခွင့်ရှိသူက သေဆုံးသူ၏ မျက်စိကို ဤဥပဒေနှင့်အညီ ထုတ်ယူခြင်းကို ဆိုသည်။

အခန်း(၂)
ရည်ရွယ်ချက်များ

၃။ ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

(က) မျက်စိအစိတ်အပိုင်းကို လဲလှယ်ခြင်းဖြင့် မျက်စိပြန်မြင်နိုင်သည့် မျက်စိရောဂါရှိသူများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ကုသပေးနိုင်ရန်၊

(ခ) မျက်စိလှူဒါန်းသူ၏ မျက်စိကို စနစ်တကျထုတ်ယူနိုင်ရန်၊

(ဂ) မျက်စိဘဏ်ရှိမျက်စိများကို စနစ်တကျသိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်းဖြင့် မျက်စိရောဂါကုသမှုကို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊

(ဃ) အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ကုမ္ပဏီများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အကူအညီနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရယူ၍ မျက်စိဘဏ်လုပ်ငန်းများကို အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။

အခန်း(၃)
အမျိုးသား မျက်စိဘဏ်ကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း

၄။ အစိုးရအဖွဲ့သည် -

(က) အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်သော အမျိုးသားမျက်စိဘဏ်ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းရမည် -

(၁) ဝန်ကြီး ဥက္ကဋ္ဌ
ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန

(၂) သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန အဖွဲ့ဝင်များ
အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ

(၃) သက်ဆိုင်ရာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့ဝင်များ
အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ

(၄) သင့်လျော်သော ပညာရှင်များ၊ အဖွဲ့ဝင်များ
ကျွမ်းကျင်သူများ

(၅) ဥက္ကဋ္ဌက တာဝန်ပေးအပ်သူ အတွင်းရေးမှူး

(ခ) လိုအပ်လျှင် အမျိုးသားမျက်စိဘဏ်ကော်မတီတွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးတို့ကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။

၅။ အစိုးရဝန်ထမ်းမဟုတ်သော အမျိုးသားမျက်စိဘဏ်ကော်မတီဝင်များသည် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်သည့် ချီးမြှင့်ငွေကို ခံစားခွင့်ရှိသည်။

အခန်း (၄)
အမျိုးသားမျက်စိဘဏ်ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၆။ အမျိုးသားမျက်စိဘဏ်ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည် -

(က) ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့်အညီ မျက်စိဘဏ်လုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မူဝါဒချမှတ်ခြင်း၊

(ခ) မျက်စိလှူဒါန်းလိုသူများ တိုးပွားလာရေးအတွက် လှုံ့ဆော်ရေးလုပ်ငန်း၊ ပညာပေးရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် လမ်းညွှန်ခြင်း၊

(ဂ) မျက်စိထုတ်ယူခြင်း၊ အရည်အသွေးစစ်ဆေးခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူး ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းကမ်းတကျဖြစ်စေရန် လမ်းညွှန်ခြင်း၊

(ဃ) မျက်စိကို ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခြင်း၊ ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်ခြင်း၊

(င) မျက်စိဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ပညာရှင်များ၊ ကျွမ်းကျင်သူများ မွေးထုတ်ရန် စီမံ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

(စ) မျက်စိဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လမ်းညွှန်ခြင်း၊

(ဆ) မျက်စိဘဏ်လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊

(ဇ) အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်း ပြည်ပမှ ကုမ္ပဏီများနှင့် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ပုဂ္ဂိုလ်များထံမှ အကူအညီရယူခြင်း၊ အလှူငွေ၊ ထောက်ပံ့ငွေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို လက်ခံခြင်းနှင့် သင့်လျော်သလို ခွဲဝေသုံး စွဲခြင်း။

၇။ အမျိုးသားမျက်စိဘဏ်ကော်မတီသည် လိုအပ်သောဒေသများတွင် မျက်စိဘဏ် ဖွဲ့စည်းရန် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနသို့ ညွှန်ကြားနိုင်သည်။

၈။ အမျိုးသားမျက်စိဘဏ်ကော်မတီသည် ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့များကို လိုအပ်သလိုဖွဲ့စည်းပြီး ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ပေးနိုင်သည်။

အခန်း (၅)
မျက်စိလှူဒါန်းခြင်း

၉။ အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီးသူကဖြစ်စေ၊ အသက် ၁၈ နှစ်မပြည့်သေးသော်လည်း အုပ်ထိန်းသူ၏ ခွင့်ပြုချက်ရရှိသူကဖြစ်စေ မျက်စိလှူဒါန်းနိုင်သည်။

၁၀။ မျက်စိဘဏ်သည် မျက်စိလှူဒါန်းခြင်းကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ လက်ခံနိုင်သည်။

၁၁။ မျက်စိဘဏ်သည် မျက်စိလှူဒါန်းခြင်းကို လက်ခံလျှင် -

(က) မျက်စိလှူဒါန်းသူများ မှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် အမည်စာရင်းရေးသွင်းရမည်။

(ခ) မျက်စိလှူဒါန်းသူအား အသိအမှတ်ပြုလွှာထုတ်ပေးရမည်။

၁၂။ မျက်စိလှူဒါန်းသူသည် ဆေးရုံ သို့မဟုတ် ဆေးခန်း၌ သေဆုံးလျှင် သက်ဆိုင်ရာ ဆေးရုံ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းမှ တာဝန်ရှိသူက မျက်စိဘဏ်သို့ ချက်ချင်းအကြောင်းကြားရမည်။

၁၃။ မျက်စိလှူဒါန်းသူသည် ဆေးရုံ သို့မဟုတ် ဆေးခန်းမှအပ အခြားနေရာ တစ်ခုခု၌ သေဆုံးလျှင် ဆွေမျိုးသားချင်းက မျက်စိဘဏ်သို့ ချက်ချင်းအကြောင်းကြားရမည်။

၁၄။ (က) မျက်စိလှူဒါန်းသူသည် အသိအမှတ်ပြုလွှာကို ပြန်လည်အပ်နှံကာ မိမိ၏ မျက်စိလှူဒါန်းခြင်းကို ပယ်ဖျက်ပေးရန် မျက်စိဘဏ်သို့ အကြောင်းကြားနိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ အကြောင်းကြားလျှင် မျက်စိဘဏ်သည် မျက်စိလှူဒါန်းသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်းတွင် အဆိုပါ မျက်စိလှူဒါန်းသူ၏ အမည်ကိုပယ်ဖျက်ပေးရမည်။

အခန်း (၆)
မျက်စိထုတ်ယူခြင်း

၁၅။ အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များသည် မျက်စိ ထုတ်ယူခွင့်ရှိသူများဖြစ်သည် -

(က) မျက်စိအထူးကုဆရာဝန်၊

(ခ) မျက်စိရောဂါကု ဘွဲ့လွန်သင်တန်း တက်ရောက်နေသည့် ဆရာဝန်၊

(ဂ) မျက်စိဆေးရုံက မျက်စိထုတ်ယူရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော ဆရာဝန် သူနာပြု သို့မဟုတ် ကျွမ်းကျင်သူ၊

(ဃ) ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနက အသိအမှတ်ပြုသည့် မျက်စိထုတ်ယူရေးဆိုင်ရာ သင်တန်းအောင်မြင်ပြီးသူ၊

(င) မှုခင်းဆရာဝန်ကြီး။

၁၆။ မျက်စိထုတ်ယူခွင့်ရှိသူသည် အောက်ပါသေဆုံးသူ တစ်ဦးဦး၏ မျက်စိကို ထုတ်ယူခွင့်ရှိသည် -

(က) မျက်စိလှူဒါန်းသူ၊

(ခ) ခန္ဓာကိုယ်လှူဒါန်းသူ၊

(ဂ) ပိုင်ရှင်မရှိသူ၊

(ဃ) မျက်စိထုတ်ယူရန် ဆွေမျိုးသားချင်း တစ်ဦးဦးက ခွင့်ပြုခြင်း ခံရသူ၊

(င) မျက်ကြည်လွှာထုတ်ယူခြင်းကို မှုခင်းဆရာဝန်ကြီးက ခွင့်ပြုသည့်ပြင် အနီးစပ်ဆုံး၊ ဆွေမျိုးကလည်း ကန့်ကွက်ခြင်းမရှိသော မှုခင်းဖြစ်ရပ်တွင် သေဆုံးသူ။

၁၇။ ပုဒ်မ ၁၂ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၃ အရ အကြောင်းကြားသည့်အခါ မျက်စိဘဏ်သည် မျက်စိကို သတ်မှတ်သည့်အချိန်အတွင်း ထုတ်ယူနိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၇)

မျက်စိသိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်း

၁၈။ မျက်စိဘဏ်သည် ထုတ်ယူရရှိသော မျက်စိများ၊ ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းသော မျက်စိများ ကို သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ သိုလှောင်ထားရှိရမည်။

၁၉။ မျက်စိဘဏ်သည် သိုလှောင်ထားသော မျက်စိများကို သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်း များနှင့်အညီ ဖြန့်ဖြူးရမည်။

အခန်း (၈)

အထွေထွေ

၂၀။ ဤဥပဒေအရ သဘောရိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်သော ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်အတွက် မျက်စိ ထုတ်ယူခွင့်ရှိသူတစ်ဦးဦးကို တရားမကြောင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပြစ်မှုကြောင်း ဖြင့်သော်လည်းကောင်း တရားစွဲဆိုခြင်းမပြုရ။

၂၁။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် -

(က) ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် လိုအပ်သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အစိုးရ အဖွဲ့၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ခ) ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အမျိုးသားမျက်စိဘဏ်ကော်မတီ သို့မဟုတ် ကျန်းမာ ရေးဦးစီးဌာနသည် လိုအပ်သောအမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ပုံ) သန်းရွှေ

ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး

ဥက္ကဋ္ဌ

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့